


**KAPITAŁ LUDZKI**  
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez  
 Unię Europejską w ramach  
 Europejskiego Funduszu  
 Społecznego

**UNIA EUROPEJSKA**  
 EUROPEJSKI  
 FUNDUSZ SPOŁECZNY


<b>Nazwa przedmiotu</b>		<b>Kod ECTS</b>	
Arcydzieła dramatu polskiego XX wieku		8.0.13917	
<b>Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot</b>			
Zakład Dramatu, Teatru i Widowisk			
<b>Studia</b>			
<b>wydział</b>	<b>kierunek</b>	<b>poziom</b>	<b>pierwszego stopnia</b>
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
<b>Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)</b>			
dr Marta Cebera; dr Katarzyna Kręglewska-Powązka; dr Monika Żółkoś; dr hab. Małgorzata Jarmułowicz, profesor uczelni; prof. dr hab. Wojciech Owczarski			
<b>Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin</b>		<b>Liczba punktów ECTS</b>	
<b>Formy zajęć</b>		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
<b>Sposób realizacji zajęć</b>		30 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia w sali dydaktycznej		5 godzin - przygotowanie referatu;	
<b>Liczba godzin</b>		10 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
<b>Termin realizacji przedmiotu</b>			
2024/2025 letni			
<b>Status przedmiotu</b>		<b>Język wykładowy</b>	
obowiązkowy		polski	
<b>Metody dydaktyczne</b>		<b>Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Analiza opracowań historycznych i teoretycznych.</li> <li>- Analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych.</li> <li>- Analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych.</li> <li>- Prezentacja ustna przygotowana przez studentów</li> <li>- Analiza tekstów z dyskusją</li> <li>- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)</li> <li>- Dyskusja</li> <li>- Praca w grupach</li> </ul>		<b>Sposób zaliczenia</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zaliczenie na ocenę</li> <li>- Egzamin</li> </ul>	
		<b>Formy zaliczenia</b>	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- egzamin ustny</li> <li>- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja</li> <li>- zaliczenie ustne</li> </ul>	
		<b>Podstawowe kryteria oceny</b>	
		Student otrzymuje zaliczenie zajęć na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (40%);</li> <li>• przygotowania indywidualnej prezentacji lub projektu na temat stanowiący rozwinięcie zagadnień analizowanych na zajęciach (60%).</li> </ul> Student po semestrze 4 przystępuje do egzaminu ustnego obejmującego problematykę zajęć. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze uzyskanie pozytywnej oceny z zajęć.	
<b>Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się</b>			

zakładany efekt uczenia się	prace śródsesemtralne	prezentacja ustna lub projekt	egzamin ustny
	Wiedza		
K_W03	+	+	+
K_W07	+	+	+
	Umiejętności		
K_U06	+	+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K05	+	+	+

### Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

#### A. Wymagania formalne

Zaliczony poprzedni semestr studiów.

#### B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

### Cele kształcenia

Student:

- Zapoznaje się z najważniejszymi zjawiskami w obszarze dwudziestowiecznego dramatu polskiego wraz z ich uwarunkowaniami społeczno-politycznymi (uwarunkowania historyczno-kulturowe; tendencje estetyczne; organizacja życia teatralnego; wybitni dramatopisarze; wybrane realizacje teatralne i zagadnienia związane z inscenizacją tekstów dramatycznych)
- Rozwija umiejętności analizy i interpretacji dramatu oraz rozumienia podstawowych konwencji i gatunków teatru, a także różnorodnych zagadnień związanych z wystawianiem dramatów.

### Treści programowe

Ćwiczenia poświęcone będą omówieniu wybranych arcydzieł dwudziestowiecznego dramatu polskiego, w szczególności:

- ich poetyce
- ich możliwym znaczeniom
- historii ich recepcji
- ich funkcjonowaniu w świadomości społecznej
- ich najważniejszym realizacjom scenicznym.

### Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- M. Białoszewski, Teatr osobny 1955-1963, Warszawa 1971 (Osmędeusze).
- J. Głowacki, 5 1/2: Dramaty, Warszawa 2007 (Antyгона w Nowym Jorku)
- W. Gombrowicz, Iwona, księżniczka Burgunda, [w:] tegoż Dramaty, Kraków 1988.
- S. Grochowiak: Szachy („Dialog” 1961 nr 2), Chłopcy („Dialog” 1964 nr 8).
- I. Iredyński: Żegnaj, Judaszu („Dialog” 1965 nr 9), Kreacja („Dialog” 1984 nr 5).
- B. Jasieński, Bal manekinów, „Dialog” 1957 nr 6.
- H. Kajzar, Sztuki teatralne 1972-1982, Wrocław 1984 (Villa dei misteri).
- H. Kajzar, Paternoster („Dialog” 1969 nr 5), Koniec pół świni („Dialog” 1974 nr 3)
- M. Koterski, Życie wewnętrzne, „Dialog” 1986 nr 8, s. 5-30.
- S. Mrozek: Policja („Dialog” 1958 nr 6), Emigranci („Dialog” 1974 nr 8), Strip-tease („Dialog” 1961 nr 6)
- S. Przybyszewska, Dramaty, oprac. i wstęp Roman Taborski, posłowie Jerzy Krasowski, Gdańsk 1975 (Sprawa Dantona).
- T. Różewicz, Kartoteka, Kartoteka rozrzucona, Kraków 1997.
- A. Świrszczyńska, Orfeusz. Dramaty, Warszawa 2013.
- T. Lewandowski, Sprawa Dantona, [w:] tegoż Dramat intelektu. Biografia literacka Stanisławy Przybyszewskiej, Gdańsk 1982.
- A. Krzyżkiewicz, Grotoska i satyra w Balu manekinów Brunona Jasieńskiego, [w:] Studia Filologiczne Akademii Świętokrzyskiej, T. 17., Wydawnictwo AŚ, Kielce 2002.
- M. Pawlikowska-Jasnorzewska, Baba-Dziwo, [w:] tejeż Dramaty, t. II, Warszawa 1986.
- M. Józefacka, Maskarada Phylli, czyli o komediach Pawlikowskiej, „Dialog”, 1965, nr 11.
- Dramat polski. Interpretacje, cz. 2: Po roku 1918, red. J. Ciechowicz, Z. Majchrowski, Gdańsk 2001.
- Z. Herbert: Drugi pokój („Dialog” 1958 nr 4), Lalek („Dialog” 1961 nr 12)
- M. Masłowski, Sławomir Mrozek: teatr absurdu czy absurd jako teatr, „Przegląd Humanistyczny” 1989, nr 7.
- S. Bardijewska, Własna przestrzeń. Szkice o polskiej dramaturgii współczesnej, Warszawa 1987.

- J. Kłossowicz, Teatr Helmuta Kajzara, „Dialog” 1983, nr 3.
- Z. Majchrowski, Otwieranie „Kartoteki”, w: T. Różewicz, Kartoteka. Kartoteka rozrzucona, Kraków 1997.

## A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Dramaturgia Janusza Głowackiego – trochę teatru, red. Jan Ciechowicz, Gdańsk 2013.
- J. Jarzębski, Gra w Gombrowicza, Warszawa 1982.
- J. Kopciński, Gramatyka i mistyka: wprowadzenie w teatralną osobność Mirona Białoszewskiego, Warszawa 1997.
- A. Krajewska, Dramat i teatr absurdu w Polsce, Poznań 1996.
- Kulturowe konteksty dramatu współczesnego, red. Mariusz Bartosiak, Małgorzata Leyko, Kraków 2008.
- G. Niziołek, Ciało i słowo: szkice o teatrze Tadeusza Różewicza, Kraków 2004.
- O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych. Od Sartre'a do Mrożka, red. E. Udalska. Warszawa 1997.
- M. Sugiera, Dramaturgia Sławomira Mrożka, Kraków 1996.
- M. Sugiera, Dramat dwudziestowieczny: próby porządkowania, „Dialog” 1992, nr 6.

## B. Literatura uzupełniająca:

- A. Adamiecka-Sitek, Teatr i tekst: inscenizacja w teatrze postmodernistycznym, Kraków 2005
- H. Bałtyn-Karpińska, Iskier leksykon dramatu, wstęp Jerzy Koenig, Warszawa 2008.
- L. Eustachiewicz, Dramaturgia współczesna 1945-1980, Warszawa 1985.
- J. Jarzębski, Gombrowicz teatralny [w:] tegoż: Natura i teatr. 16 tekstów o Gombrowiczu, Kraków 2007.
- J. Kelera, Panorama dramatu. Studia i szkice, Wrocław 1989.
- P. Millati, Aktor Gombrowicz, "Pamiętnik Teatralny" 2004 z. 1-4.
- J. L. Styan, Współczesny dramat w teorii i scenicznej praktyce, przeł. i oprac. M. Sugiera, Wrocław 1995.
- Teatr absurdu. Nowy czy stary teatr? red. M. Borowski, M. Sugiera, Kraków 2008.
- W. B. Worthen, Dramat: między literaturą a przedstawieniem, przeł. M. Borowski i M. Sugiera, Kraków 2013
- M. Żółkoś, Ciało mówiące. "Iwona, księżniczka Burgunda" Witolda Gombrowicza, Gdańsk 2001.

<b>Kierunkowe efekty uczenia się</b>  P6S_WG, K_W03, P6U_W, K_W07 P6S_UW, K_U06 P6S_KK, K_K05	<b>Wiedza</b>  K_W03, K_W07 Student: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o dorobku polskiej dramaturgii współczesnej(K_W03);</li> <li>• ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu współczesnej polskiej dramaturgii w jej powiązaniu z teatrem (K_W07).</li> </ul> <b>Umiejętności</b>  K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> <li>• potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstów z zakresu polskiej dramaturgii współczesnej (K_U06).</li> </ul> <b>Kompetencje społeczne (postawy)</b>  K_K05 Student: <ul style="list-style-type: none"> <li>• jest przygotowany do wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu wiedzy o dramacie polskim XX wieku do rozwiązywania problemów poznawczych (K_K05).</li> </ul>
<b>Kontakt</b>  marta.cebera@ug.edu.pl	